Osnovna škola	Klinča Sela
Nastavni predmet	Katolički vjeronauk
Vjeroučitelj	Josip Kunac, *prof.*
Razredni odjel	7.
Redni broj pripreme	19.
Nastavna cjelina / tema	II. PUT KOJI VODI U ŽIVOT
Nastavna jedinica / podtema	8. Tajna smrti

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

OŠ KV B.7.2. Učenik objašnjava patnju i smrt u svjetlu vjere u uskrsnuće.

OŠ KV B.7.2. Učenik analizira svakodnevne činjenice i iskustva patnje i smrti u svjetlu Isusova nauka i vjere Crkve o vječnome životu.

OŠ KV B.7.2. Učenik analizira kako se vjera u vječni život odražava na život vjernika.

Ključni pojmovi	smrt i preminuće; Getsemani; Kristovo uskrsnuće; besmrtnost duše; nada; ljubav prema Bogu i bližnjima
Središnje / problemsko pitanje	Kako nada u uskrsnuće mijenja naš odnos prema smrti i današnjem životu?
Oblici rada	frontalni rad, individualni rad, rad u paru, rad u skupinama
Nastavne metode	slušanje priče, povezivanje dijelova teksta, tumačenje Pavlove poruke, analiza biblijskoga izvora i pjesničke slike, prosudba postupaka, pisano obrazlaganje
Nastavna sredstva i pomagala	udžbenik Neka je Bog prvi, str. 31; RB, str. 31; Biblija, bilježnica, radni predlošci, ploča ili projektor; izborni digitalni sadržaji
Međupredmetne teme	uku A.3.4. Učenik kritički promišlja i vrednuje ideje uz podršku učitelja. uku B.3.4. Učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate, procjenjuje ostvareni napredak te na temelju toga planira buduće učenje.
Korelacija	Hrvatski jezik: OŠ HJ A.7.2. – izdvajanje bitnoga i sažimanje; OŠ HJ C.7.2. – povezivanje teksta i života.

Vrednovanje:

Vrednovanje za učenje: vjeroučitelj će pratiti objašnjenje Isusove molitve u Getsemaniju, povezivanje Kristova uskrsnuća i uskrsnuća mrtvih prema Pavlovoj poruci te primjenu poziva na život u ljubavi; tijekom rada i završne provjere dat će povratnu informaciju.

Vrednovanje kao učenje: učenici će procijeniti razumijevanje pojmova i svoju sposobnost primjene u ponuđenim situacijama.

Vrednovanje naučenoga: formalno brojčano ocjenjivanje nije predviđeno.

TIJEK NASTAVNOGA SATA

I. UVODNI DIO – PITAJ (8 min)

Uvodna molitva:

Oče naš…

ili:

Bože života, hvala ti za vrijeme koje nam daruješ. Nauči nas voljeti ljude dok su uz nas. Budi blizu svima koji tuguju i pomozi nam da ih slušamo. Učvrsti našu nadu u Kristovu pobjedu nad smrću. Amen.

Alternativa: „I zaplaka Isus.“ (Iv 11,35) Učenici će u tišini razmisliti o blizini koja ne traži mnogo riječi. Svoja osobna iskustva neće morati iznositi.

Povezivanje s prethodnim satom / pregled domaće zadaće:

Učenici će vjeroučitelju dati na uvid domaću zadaću s prethodnoga susreta:

Učenici će riješiti ili dovršiti zadatke u RB, str. 29–30.

Ili:

Učenici će u bilježnici napisati kratak odgovor zamišljenomu prijatelju koji tvrdi da se bolesničko pomazanje prima samo pred smrt. U tri rečenice navest će komu je namijenjeno, dva njegova učinka i zašto ne zamjenjuje liječenje.

Razgovor

- Kako biste objasnili zašto se bolesničko pomazanje ne odgađa samo za posljednje trenutke života? (Namijenjeno je vjernicima ozbiljno pogođenima bolešću ili starošću; daje im Kristovu snagu, mir i ohrabrenje te ih podupire u bolesti. Ne zamjenjuje potrebnu liječničku skrb.)

Motivacija:

Učenici će poslušati priču „Dvorska luda“ i izdvojiti njezin poziv na odgovoran život. O priči će razgovarati bez iznošenja osobnih gubitaka. Vjeroučitelj će pojasniti da priča ne daje pravo procjenjivati tuđu tjeskobu ili vjeru: strah i žalost mogu pratiti i ljude duboke vjere.

DVORSKA LUDA

Neki je kralj imao dvorsku ludu kako je i bio običaj u ono vrijeme. Taj lakrdijaš je po cijele dane izmišljao nove šale i zabavljao sve na dvoru. Jednog dana kralj mu povjeri svoje žezlo govoreći: “Uzmi ga i drži sve dok ne nađeš nekoga tko bi bio veća luda od tebe, njemu ga možeš pokloniti.”

Nekoliko godina kasnije kralj se teško razbolio. Vidjevši da mu se život bliži kraju, pozvao je dvorsku ludu i rekao mu: “Odlazim na dalek put.”

“A kad se vraćaš? Za mjesec dana?”

“Ne vraćam se više nikada.”

“A koje si pripreme obavio za tako dalek put?”

“Nikakve!” – odvrati tužno kralj.

“Odlaziš zauvijek, a uopće se nisi spremio? Evo ti žezlo: našao sam luđega od sebe!”

Ima mnogo ljudi koji se ne spremaju za “veliki odlazak”. Zbog toga su tada ispunjeni

posebno mučnom tjeskobom.

“Bdijte dakle jer ne znate dana ni časa!” (Mt 25, 13)

Pripremaš li se ti?

Bruno Ferrero, „Dvorska luda“.

Razgovor

- Na što vas potiče pitanje o pripremi za put? (Na promišljanje o tome kako živimo i čemu posvećujemo vrijeme, a ne na pogađanje časa smrti.)
- Zašto iz nečijega straha ne možete zaključiti da se nije dobro pripravio ili da nema vjere? (Osjećaji nisu mjerilo nečije vjere ili moralne vrijednosti; strah i žalost prirodni su odgovori na gubitak i neizvjesnost.)

Početni stav: Učenici će u bilježnici dovršiti rečenicu o odnosu nade i tuge: „Mislimo da nada u uskrsnuće i tuga mogu / ne mogu biti zajedno jer…“. Na kraju sata usporedit će početni odgovor s novim objašnjenjem. Odgovori se neće ocjenjivati.

Moguće rješenje: Nada u uskrsnuće i tuga mogu postojati zajedno. Vjera ne zahtijeva potiskivanje osjećaja, nego otvara povjerenje u Boga i prostor za uzajamnu utjehu.

Dovršiti rečenicu svojim riječima:

„Mislimo da nada u uskrsnuće i tuga mogu / ne mogu biti zajedno jer…“

Najava teme i središnjega pitanja:

Učenici će zapisati naslov „Tajna smrti“. Istražit će kako tekst povezuje Isusovu molitvu u Getsemaniju, Pavlovu poruku o uskrsnuću i pripravu za susret s Bogom. Povezat će kršćansku nadu s ljubavlju prema Bogu i bližnjima u sadašnjem životu.

Kako nada u uskrsnuće mijenja naš odnos prema smrti i današnjem životu?

II. SREDIŠNJI DIO – ISTRAŽI I PROSUDI (28 min)

Napomena o izboru aktivnosti: Aktivnosti su prijedlozi i mogućnosti izbora. Nije predviđeno sve provesti u jednom satu. Vjeroučitelj će birati prema ishodima, vremenu, osobitostima razreda, opremi i potrebama učenika. Preporučeni odabir nalazi se pri kraju pripreme.

Aktivnost 1: Obrada glavnog teksta *(rad u paru – povezivanje triju dijelova teksta, 10 minuta)*

Rad u paru. Učenici će pročitati uvodni dijalog i glavni tekst „Tajna smrti“, udžbenik, str. 31. U bilježnici će povezati Isusov susret sa smrću, Pavlovu poruku i našu pripravu s odgovarajućim objašnjenjima iz teksta. Jednu će misao potkrijepiti kratkim navodom. U udžbeniku neće pisati. Usporedit će odgovore sa shemom i objasniti kako se nada odražava na današnji život.

Moguće rješenje: Isusov susret sa smrću – u Getsemaniju moli Oca da ga, ako je moguće, mimoiđu muka i smrt; smrt nije posljednja riječ. Pavlova poruka – ne možemo ispovijedati Kristovo uskrsnuće, a istodobno nijekati uskrsnuće mrtvih (1 Kor 15,12–13). Naša priprava – ne znamo dana ni časa, zato sada živimo u ljubavi prema Bogu i bližnjima. Tekst smrt naziva prijelazom ili preminućem i ističe besmrtnost duše.

PITANJA MLADIH
Jesi li pročitao natpis na groblju? Piše: »Što smo bili mi, to ste sada vi. Što smo sada mi, to ćete biti vi.« Što misliš o tom natpisu? Zvuči mi nekako zastrašujuće. Još je pokraj njega mrtvačka glava! Radije pričajmo o lijepim stvarima. Gdje ćeš ove godine proslaviti rođendan? Udžbenik „Neka je Bog prvi“, str. 31.

Radni predložak:

Pročitati glavni tekst „Tajna smrti“, str. 31. Povezati tri dijela s objašnjenjima: život u ljubavi; molitva pred mukom i smrću; povezanost Kristova i našega uskrsnuća. Jedan odgovor potkrijepiti kratkim navodom iz teksta. Usporediti odgovore sa shemom.

DIO TEKSTA	OBJAŠNJENJE
Isusov susret sa smrću	_____
Pavlova poruka	_____
Naša priprava	_____

Ili: klasična obrada *(individualni rad i zajednički razgovor, 10 minuta)*

a) Učenici će pročitati tekst „Tajna smrti“, udžbenik, str. 31, po odlomcima. Nakon svakoga odlomka vjeroučitelj će voditi razgovor. Učenici će ključne riječi zapisati u bilježnicu.

Razgovor

- Kako biste protumačili natpis na groblju iz uvodnoga dijaloga? (Podsjeća da je zemaljski život prolazan i da je smrt zajednička ljudska stvarnost. Takav natpis može izazvati strah, ali nije poziv na zastrašivanje ili odustajanje od života.)
- Što prema tekstu Isus moli Oca u Getsemanskom vrtu? (Moli da ga, ako je moguće, mimoiđu muka i smrt. Tekst pokazuje da je i Isus prošao ljudski susret sa smrću.)
- Koju proturječnost Pavao prepoznaje u stavu nekih prvih kršćana? (Propovijeda se da je Krist uskrsnuo, a neki govore da nema uskrsnuća mrtvih. Pavao pokazuje da bi nijekanje uskrsnuća mrtvih značilo nijekati i Kristovo uskrsnuće (1 Kor 15,12–13).)
- Kako biste objasnili riječi besmrtna duša i preminuće? (Duša ne prestaje postojati smrću. Preminuće označuje prijelaz iz zemaljskoga života; kršćanska vjera smrt ne smatra potpunim uništenjem osobe.)
- Koji najbolji način priprave za smrt navodi posljednji odlomak? (Živjeti ovozemaljski život u ljubavi prema Bogu i bližnjima, jer ne znamo dana ni časa.)
- Kako biste poruku da ne trebamo očajavati prenijeli osobi koja tuguje? (Kao ponudu nade u Boga i naše blizine, bez zabrane suza ili procjenjivanja tuđe vjere; i vjernici mogu tugovati i bojati se.)

b) Učenici će pogledati isječak iz intervjua s Mislavom Malenicom, informatičkim stručnjakom i poduzetnikom; 1:32; Izvor: Nedjeljom u 2 | HRT; YouTube.

Shematski prikaz i ključni naglasci:

Ključni naglasci: Isus je u Getsemaniju molio pred mukom i smrću. Pavao povezuje Kristovo uskrsnuće s uskrsnućem mrtvih. Duša je besmrtna; smrt je prijelaz iz zemaljskoga života. Pripravljamo se živeći u ljubavi prema Bogu i bližnjima. Kršćanska nada ne isključuje tugu.

Aktivnost 2: Isus pred smrću prijatelja *(rad u paru – tumačenje biblijskoga izvora, 6 minuta)*

Rad u paru. Učenici će pročitati autorski sažetak biblijskoga događaja i Isusove riječi. Izdvojit će što pokazuje njegovu blizinu ožalošćenima, a što daje temelj nadi. Zajedno će objasniti zašto se tuga i vjera ne isključuju.

Moguće rješenje: Isusove suze i prisutnost pokazuju suosjećanje. Riječi o uskrsnuću i životu usmjeravaju na njega kao izvor nade. Lazarovo vraćanje u zemaljski život znak je Isusove moći; nije istovjetno konačnom uskrsnuću, nakon kojega više nema smrti.

SUZE I NADA

Nakon Lazarove smrti Isus dolazi njegovim sestrama Marti i Mariji. Susreće njihovu bol, razgovara s njima i plače. Marti govori: „Ja sam uskrsnuće i život.“

Autorski sažetak Iv 11,17–36; doslovan navod Iv 11,25.

Radni predložak:

Izdvojiti Isusov postupak koji pokazuje suosjećanje i riječi koje daju nadu. Objasniti zašto suze nisu dokaz manjka vjere.

SUOSJEĆANJE	TEMELJ NADE
_____ _____	_____ _____

Aktivnost 3: Priprava koja počinje danas *(rad u skupinama – prosudba životnih izbora, 5 minuta)*

Rad u skupinama. Učenici će polazeći od završnoga odlomka na str. 31 razmotriti tri predložena načina priprave za susret s Bogom: A: Prestanimo učiti i planirati jer je zemaljski život prolazan; B: Dobra djela ostavimo za starost; C: Čuvajmo život i već danas učinimo dobro. Odabrat će odgovoran način i za ostala dva objasniti što treba promijeniti. Navest će jedan izvediv postupak u sljedećem tjednu, bez obećanja koja ne mogu ispuniti.

Moguće rješenje: C odgovara pozivu udžbenika da živimo u ljubavi prema Bogu i bližnjima. A zanemaruje dar sadašnjega života i obveze. B odgađa ljubav kao da unaprijed znamo dana i časa. Izvedivo: ispričati se za vlastitu uvredu, dovršiti preuzetu obvezu ili pomoći osobi koja pomoć želi.

Radni predložak:

Prosuditi prijedloge. Koji povezuje nadu i odgovornost? Ispraviti ostala dva.

A: Prestanimo učiti i planirati jer je zemaljski život prolazan.

B: Dobra djela ostavimo za starost.

C: Čuvajmo život i već danas učinimo dobro.

Dogovoriti jedan ostvariv primjer za ovaj tjedan.

ODABIR I RAZLOG	NAŠ PRIMJER
_____ _____	_____ _____

Aktivnost 4: Blizina ožalošćenima *(individualni rad – preoblikovanje poruke, 5 minuta)*

Individualni rad. Učenici će promijeniti dvije poruke koje mogu povrijediti ožalošćenu osobu: „Nemojte plakati ako vjerujete.“ i „Već je vrijeme da prestanete tugovati.“ Napisat će kratke odgovore koji priznaju bol i nude izbor.

Moguće rješenje: Umjesto zabrane plakanja: „Žao nam je; možemo biti uz vas.“ Umjesto zahtjeva da se osoba brzo oporavi: „Ne morate žuriti; recite nam želite li društvo ili malo mira.“ Važno je ne obećavati da možemo ukloniti žalost i ne nametati molitvu ili razgovor.

Radni predložak:

Preoblikovati poruke tako da poštuju žalost i slobodu osobe.

„Nemojte plakati ako vjerujete.“

„Već je vrijeme da prestanete tugovati.“

PORUKA KOJA POŠTUJE OSOBU
1. _____
2. _____

Aktivnost 5: Teološko sidro *(zajednički rad – razjašnjavanje pojmova, 4 minute)*

Zajednički rad. Učenici će usporediti tri tvrdnje s teološkim sidrom i prepoznati što kršćanska vjera stvarno ispovijeda. Razlikovat će smrt od konačnoga uništenja osobe te nadu od obećanja života bez tuge.

Moguće rješenje: Točna je B. A ne izražava vjeru u besmrtnost duše i uskrsnuće. C pogrešno poistovjećuje vjeru s odsutnošću osjećaja. Kršćanin se može bojati i tugovati te istodobno vjerovati da ga Bog neće napustiti.

USKRSNUĆE MRTVIH
»No ako se propovijeda da je Krist od mrtvih uskrsnuo, kako neki među vama govore da nema uskrsnuća mrtvih? Ako nema uskrsnuća mrtvih, ni Krist nije uskrsnuo« 1 Kor 15,12–13; navod prema udžbeniku, str. 31.

Teološko sidro: Udžbenik smrt naziva prijelazom ili preminućem i govori o besmrtnosti duše. Kršćanska nada temelji se na Kristovu uskrsnuću: Pavao ne odvaja njegovo uskrsnuće od uskrsnuća mrtvih. U smrti se duša odvaja od tijela, a Bog će tijelo uskrisiti na svršetku vremena. Priprava uključuje sadašnji život u ljubavi prema Bogu i bližnjima. Usp. udžbenik, str. 31; 1 Kor 15,12–13; KKC 997–1004.

Odabrati točnu tvrdnju i objasniti pogreške u ostalima.

A: U smrti osoba zauvijek nestaje.

B: Kristovo uskrsnuće daje nadu u vječni život.

C: Tko vjeruje, nikada ne plače.

Aktivnost 6: Vrijeme za ono što je važno *(rad u paru – povezivanje poruke i života, 5 minuta)*

Rad u paru. Učenici će razmotriti biblijsku poruku da ljudski život ima različita vremena. Razlikovat će prihvaćanje životne promjenjivosti od ravnodušnosti. Predložit će primjeren postupak u dvjema situacijama.

Moguće rješenje: Uz radost možemo zahvaliti i dijeliti dobro; uz žalost možemo pružiti blizinu i potražiti pomoć odraslih kada je potrebna. Prihvaćanje da ne upravljamo svime ne znači odustajanje od skrbi ili odgovornosti.

SVE IMA SVOJE VRIJEME
Biblijski pisac govori o vremenu rađanja i umiranja, plakanja i smijanja. Različiti događaji i osjećaji pripadaju ljudskom životu; čovjek ne može svime upravljati. https://biblija.verbum.hr/propovjednik/3 Autorska parafraza Prop 3,1–8.

Radni predložak:

Pročitati sažetak. Predložiti odgovor na radost i na žalost. Objasniti zašto „sve ima svoje vrijeme“ ne znači „ništa ne trebamo učiniti“.

SITUACIJA	NAŠ ODGOVOR
Radost zbog uspjeha	_____
Tuga zbog rastanka	_____

Aktivnost 7: Sjećanje i molitva *(rad u skupinama – povezivanje znakova i smisla, 5 minuta)*

Rad u skupinama. Učenici će povezati tri načina spominjanja pokojnika s njihovim mogućim značenjem: molitva za pokojne; uređivanje groba; dobro djelo u spomen. Razlikovat će kršćansku molitvu i poštovanje od uvjerenja da predmet sam po sebi jamči spasenje.

Moguće rješenje: Molitva izražava povjerenje u Božje milosrđe; uređivanje groba iskazuje poštovanje prema pokojniku; dobro djelo u spomen nastavlja zahvalnost i ljubav. Svijeća može biti znak molitve i nade, ali nije čarobni predmet koji sam jamči spasenje.

Radni predložak:

Povezati postupke i smisao: molitva za pokojne; uređivanje groba; dobro djelo u spomen.

Ponuđeno: poštovanje; povjerenje u Božje milosrđe; zahvalnost koja postaje djelom.

Objasniti zašto broj zapaljenih svijeća nije mjera nečijega spasenja.

POSTUPAK	SMISAO
Molitva	_____
Uređivanje groba	_____
Dobro djelo	_____

Aktivnost 8: Isusova molitva u tjeskobi *(rad u paru – analiza biblijskoga događaja, 6 minuta)*

Rad u paru. Učenici će pročitati izdvojeni navod iz udžbenika i usporediti ga s Mk 14,32–36. Izdvojit će Isusovu molbu i povjerenje u Oca. Razlikovat će molitvu od zahtjeva da Bog mora ukloniti svaku teškoću.

Moguće rješenje: Isus moli da ga, ako je moguće, mimoiđu muka i smrt. U Mk 14,32–36 svoju molbu povezuje s predanjem Očevoj volji. To što prolazi kroz smrt nije dokaz uzaludne molitve ili manjka vjere. Kristovo uskrsnuće otkriva da smrt nema posljednju riječ; tu poruku ne koristimo da bismo nekome umanjili bol.

MOLITVA U GETSEMANIJU
Ljudski susret sa smrću prošao je i sam Isus u Getsemanskom vrtu. Molio je Oca da ga, ako je moguće, mimoiđu muka i smrt. https://www.biblija.verbum.hr/marko/14#v32 Udžbenik „Neka je Bog prvi“, str. 31; za usporedbu Mk 14,32–36.

Radni predložak:

Pročitati navod i usporediti ga s Mk 14,32–36. Što Isus moli? Kako iskazuje povjerenje? Objasniti zašto prolazak kroz teškoću nije dokaz da molitva nema smisla.

ISUSOVA MOLBA	POVJERENJE U OCA
_____	_____ _____

Aktivnost 9: Što ostavljamo drugima *(individualni rad i razgovor – prosudba vrijednosti, 5 minuta)*

Individualni rad, zatim zajednički razgovor. Učenici će usporediti dvije zamišljene želje: „Želimo imati više stvari od drugih“ i „Želimo da nam drugi mogu vjerovati“. Objasnit će zašto materijalna dobra nisu sama po sebi loša, ali ne mogu zamijeniti ljubav. Navest će kako se dobrima može služiti odgovorno.

Moguće rješenje: Materijalna dobra mogu služiti životu, obitelji i pomoći potrebnima. Problem nastaje kada postanu jedino mjerilo uspjeha i potisnu ljude. Dijeljenje vremena i dobara, poštenje i vjernost obećanjima grade odnose koji imaju trajnu vrijednost.

Usporediti želje: „Želimo imati više stvari od drugih“ i „Želimo da nam drugi mogu vjerovati“.

Što svaka želja mijenja u postupcima? Navesti kako se materijalnim dobrima može služiti za dobro ljudi.

Aktivnost 10: Zapišimo! *(individualni rad – povezani zapis, 3 minute)*

Individualni rad. Učenici će u bilježnicu zapisati naslov i dovršiti tri povezane rečenice prema glavnom tekstu. U zapisu će povezati smrt kao preminuće, temelj nade i pripravu životom u ljubavi.

Moguće rješenje: Smrt je završetak zemaljskoga života i prijelaz ili preminuće; duša je besmrtna. Kršćanska nada temelji se na Kristovu uskrsnuću, s kojim Pavao povezuje uskrsnuće mrtvih. Danas se pripravljamo živeći u ljubavi prema Bogu i bližnjima. Prihvatljive su istovrijedne, jasno povezane formulacije.

Radni predložak:

Zapisati naslov i dovršiti tri rečenice svojim riječima.

TAJNA SMRTI
Smrt je… _____
Kršćanska nada temelji se na… _____
Danas se možemo pripravljati tako da… _____

III. ZAVRŠNI DIO – DJELUJ (9 min)

Aktualizacija:

Vjeroučitelj će odabrati dva ili tri pitanja.

Razgovor

- Kako biste pokazali blizinu vršnjacima koji tuguju, a ne žele razgovarati? (Poštovali bismo tišinu, ostali dostupni i ponudili nenametljivu praktičnu pomoć.)
- Koje dobro djelo ne biste trebali stalno odgađati? (Primjerice ispriku za vlastitu uvredu, ispunjenje obećanja ili pomoć u dogovorenoj obvezi; pomirenje ne zahtijeva trpjeti nasilje.)
- Kako biste povezali nadu u vječni život s brigom za današnji život? (Život je Božji dar pa ga čuvamo, odgovorno živimo i skrbimo za druge; buduća nada ne umanjuje vrijednost sadašnjosti.)

Sinteza:

Učenici će ponovno pročitati svoj početni stav. U jednoj će rečenici povezati tugu, nadu i ljubav te označiti jesu li početni odgovor zadržali ili dopunili.

Moguće rješenje: Možemo tugovati zbog smrti, nadati se životu s Bogom po Kristu i već danas iskazivati ljubav ljudima. Promjena stava nije uvjet uspjeha; važno je obrazloženje.

„Mislimo da nada u uskrsnuće i tuga mogu / ne mogu biti zajedno jer…“

Povezati riječi tuga, nada i ljubav u jednu smislenu rečenicu. Navesti što je dopunjeno u početnom objašnjenju.

Zaključak vjeroučitelja: Isusova molitva u Getsemaniju pokazuje da vjera ne traži skrivanje straha i boli. Pavao povezuje Kristovo uskrsnuće s uskrsnućem mrtvih, a udžbenik smrt naziva prijelazom ili preminućem. Za susret s Bogom pripravljamo se životom u ljubavi prema Bogu i bližnjima. Tu nadu dijelimo strpljivom blizinom ožalošćenima, bez osuđivanja njihovih osjećaja.

Formativna provjera:

Učenici će samostalno riješiti tri kratka zadatka prema obrađenome tekstu. Vjeroučitelj će provjeriti razumiju li Pavlovu poruku, smrt kao preminuće i poziv na život u ljubavi. Neće vrednovati osobne osjećaje ni dubinu vjere.

Rješenje: 1. Uskrsnuće mrtvih. 2. Preminuće je prijelaz iz zemaljskoga života; prema vjeri duša ne prestaje postojati smrću. 3. Npr. ispuniti obećanu pomoć ili ispričati se za vlastitu uvredu: pripravljamo se sadašnjim životom u ljubavi prema Bogu i bližnjima.

1. Dopuniti: Pavao povezuje vjeru u Kristovo uskrsnuće s vjerom u _____.

2. Objasniti riječ preminuće.

3. Navesti jedan današnji postupak koji ostvaruje završnu poruku teksta o pripravi za susret s Bogom.

Samovrednovanje:

Učenici će u bilježnici navesti broj tvrdnje koju mogu samostalno objasniti te broj uz koji trebaju dodatno pojašnjenje. Ako sve razumiju, navest će primjer uz treću tvrdnju. Vrednovat će razumijevanje sadržaja, a ne vlastitu religioznost.

Označiti: „Mogu objasniti“ ili „Trebam pojašnjenje“.

1. Što Pavao govori o uskrsnuću?

2. Zašto smrt nazivamo preminućem?

3. Kako se ljubavlju pripravljamo za susret s Bogom?

Domaća zadaća:

Učenici će riješiti ili dovršiti zadatke u RB, str. 31.

Ili:

Učenici će u bilježnici dovršiti rečenicu „Vrijeme koje imamo možemo darovati tako da…“ i navesti dva konkretna dobra djela primjerena svojoj dobi. U završnoj će rečenici objasniti kako nada u uskrsnuće potiče odgovoran život.

Završna molitva:

Uskrsli Isuse, primi naše pokojne u svoje milosrđe. Utješi ljude koji tuguju i pomozi nam da budemo uz njih. Nauči nas zahvalno živjeti i ne odgađati dobro koje možemo učiniti. Amen.

ili:

Anđele, čuvaru mili…

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA

Dio sata / odabrana aktivnost	Vrijeme
Uvodna molitva, povezivanje, motivacija, početni stav i najava	8 minuta
Aktivnost 1: Obrada glavnog teksta – jedan način, sa shemom; bez videa	10 minuta
Aktivnost 2: Isus pred smrću prijatelja	6 minuta
Aktivnost 3: Priprava koja počinje danas	5 minuta
Aktivnost 5: Teološko sidro	4 minute
Aktivnost 10: Zapišimo!	3 minute
Aktualizacija i sinteza sa zaključkom	3 minute
Formativna provjera	3 minute
Samovrednovanje, domaća zadaća i završna molitva	3 minute

Ukupno: 45 minuta.

PRILOZI ZA BRZU UPORABU

Prilog 1: Kratka kontrolna lista za vjeroučitelja

☐ Pripremljena je stvarno dostavljena stranica 31: glavni tekst, Pavlov navod i pjesma fra Bonaventure Ćuka; RB je str. 31.

☐ Odabran je jedan način glavne obrade sa shemom, ukupno 10 minuta.

☐ Motivacijska priča protumačena je bez osuđivanja tuđega straha i tjeskobe.

☐ Učenici će protumačiti Pavlovu vezu Kristova uskrsnuća i uskrsnuća mrtvih te razlikovati nadu od potiskivanja tuge.

☐ Odabrane aktivnosti povezuju uskrsnuće, odgovornost i djela ljubavi.

☐ Provjera se odnosi na razumijevanje; osobna iskustva gubitka ostaju dobrovoljna.

IV. IZBORNE I DODATNE AKTIVNOSTI

Vjeroučitelj će prema potrebama razreda odabrati neku od sljedećih aktivnosti kao zamjenu za ranije ponuđenu aktivnost. Nije predviđeno provesti sve aktivnosti u jednom satu.

Aktivnost 1: Radna bilježnica

Učenici će uz pomoć vjeroučitelja rješavati RB, str. 31 (mogu biti i odabrani zadatci po želji).

Aktivnost 2: Digitalni zadatci

a) Učenici će riješiti zadatak pod ikonom 1. smješka, digitalni udžbenik, str. 31.

klikni ovdje – poveznica

Kod:

b) Učenici će riješiti zadatak pod ikonom 2. smješka, digitalni udžbenik, str. 31.

klikni ovdje – poveznica

Kod:

Predstavljanje rezultata.

Aktivnost 3: Pitanje uz videozapis *(zajednički rad – razgovor nakon gledanja, prema trajanju odabranoga isječka)*

Zajednički rad. Ako vjeroučitelj odabere videozapis naveden u obradi, učenici će nakon gledanja izdvojiti jednu izrečenu misao o vrijednosti života. Razlikovat će stvarno izrečeno od vlastitoga zaključka. Aktivnost će zamijeniti neku od ponuđenih aktivnosti, uz prilagodbu vremena isječka.

Moguće rješenje: Prva rečenica mora odgovarati onomu što je govornik doista rekao. Osobni zaključak može biti važnost odnosa, odgovornosti i dobrih djela, ali se ne smije predstaviti kao doslovan citat bez potvrde u snimci.

Isječak iz intervjua s Mislavom Malenicom, informatičkim stručnjakom i poduzetnikom; 1:32; Izvor: Nedjeljom u 2 | HRT; YouTube.

Radni predložak:

Nakon gledanja odabranoga isječka zapisati jednu izrečenu misao i jedan vlastiti zaključak.

Što je ljudima bitno na koncu života? Kako biste taj odgovor povezali s današnjim izborima?

IZREČENA MISAO	NAŠ ZAKLJUČAK
_____ _____	_____ _____

Aktivnost 4: Rečenica kojoj treba pojašnjenje *(rad u paru – tumačenje pjesničke slike, 5 minuta)*

Rad u paru. Učenici će poslušati ili pročitati pjesmu fra Bonaventure Ćuka na str. 31 i posebno promotriti njezin završetak. Razlikovat će doslovno značenje od pjesničke slike. Objasnit će kako pjesnički govornik istodobno izražava strah i pouzdanje.

Moguće rješenje: Nebo nije prikazano kao fizički prostor kojemu možemo izmjeriti kapacitet. Završna slika ističe veličinu Božje dobrote i pjesnikovo pouzdanje. Strah iz početnih stihova ne poništava molitvu: pjesnički govornik iskreno priznaje nesigurnost i traži Božju blizinu. Stihove ne pretvaramo u tvrdnju da poznajemo vječno odredište bilo koje konkretne osobe.

HOĆU LI, GOSPODE, I JA U RAJ?

1:24; Izvor: LaudatoTV; YouTube

Ili:

Hoću li, Gospode, i ja u raj?
Želim, al' sve se bojim.
Jer tamo će biti slava i sjaj,
A ja na niskom stojim!
Već ako imaš gdjekoj kutić,
I to je mnogo za me.

Stisnut ću tamo se, suhi k'o prutić,
Usko je moje rame.
Nikomu neću praviti sjene
Bez buke bi to bilo.
Gospode, ne zaboravi mene,
Ako to ti je milo.
Ako Ti nije milo prisuće
Takova odrpanca,
Pusti, da bar na vratima kuće
Čekam kog Tvojeg znanca.
Da ga zamolim, da se za me moli.
Ako se ni to ne da,
Ja ću svejedno čekati doli,
Već i poradi reda!
Pa kada uđu, kojim je dato,
I mjesta biti neće:
Nebo je malo, al' ništa zato,
Srce je Tvoje veće...

fra Bonaventura Ćuk; udžbenik, str. 31.

Radni predložak:

Poslušati ili pročitati pjesmu. Objasniti zašto „Nebo je malo" nije doslovna tvrdnja o veličini neba. Što znači „Srce je Tvoje veće"? Povezati pjesnikovu nesigurnost s pouzdanjem u Boga.

PJESNIČKA SLIKA	ZNAČENJE
„Nebo je malo"	_____
„Srce je Tvoje veće"	_____

Aktivnost 5: Darovano vrijeme *(individualni rad – kratko stvaralačko pisanje, 6 minuta)*

Individualni rad. Učenici će napisati kratku poruku zamišljenim vršnjacima o odgovornom korištenju vremena. Uključit će zahvalnost za život, jedan konkretan postupak i rečenicu kršćanske nade. Dobrovoljci će pročitati radove; ostali će prepoznati povezanost poruke i postupka.

Moguće rješenje: Primjer: „Zahvalni smo za ljude koji su uz nas. Ovaj tjedan odvojit ćemo vrijeme za nekoga komu treba društvo, uz prethodni dogovor. Kristovo uskrsnuće potiče nas da ljubav živimo već danas.“ Prihvaćaju se različiti odgovori koji čuvaju iste smisleno povezane sastavnice.

Napisati poruku vršnjacima u tri rečenice:

Zahvalni smo za…

Ovaj ćemo tjedan…

Nada u Kristovo uskrsnuće potiče nas…